

MEZSGYÉN INNEN, HATÁRON TÚL Egy békéscsabai fotóművész Vásárhelyen

A Látóhatár jelen számával egy időben mutatkozik be gyönyörűséges táj- és portréfotóival a Németh László Városi Könyvtárban dr. Grin Igor elismert fotóművész, néprajzkutató, korábban a Békés Megyei Múzeumok igazgatója. Kiállításának címe: „Mezsgyén innen, határon túl. A Kettős-Köröstől az Erdélyi-középhegységig.”

Váradi Zoltán fotóművész írta egy helyen: „A vizuális alkotó tevékenység elismerten két legnehezebb területe a táj- és a portréfényképezés. Mindkettőben meg kell találni a fotográfált téma »belsőjét«, a majdnem intimitással felérő lényegét. Ehhez segítheti a fotográfust a kompozíciós biztonság és színes fotográfiai esetében a színrend. Dr. Grin Igor mindezek fölényes birtokában van, valamennyi fotója biztos kézzel formált egyedi látvány. Bármely munkáját nézzük a témában, érezhető egy-egy tájegység atmoszférája, levegője... Munkái esztétikai élmények, a technikai maximumnak köszönhetően pedig a legszebb magyar táj- és portréfotó hagyományokra emlékeztetnek.”

Martin Gábor Prima-díjas fotóművész pedig kiemeli, hogy „Grin Igor magasra tette a léceket a tájkép műfajában. Megszállott alaposággal elemezte, veszte ki ezt a műfajt. Képei technikájában gyakorlatilag manipulálatlanok, ami jelentősen növeli az »ábrázolási tisztaság« tudatát, érzetét, hitelességét. Érdekes irány ez a digitális korszak határtalan képszerkesztési lehetőségeinek kísértései közepette.”

De hát ki is valójában Grin Igor?

Ismeretségünk több, mint negyven évre megy vissza, amikor ifjú szegedi egyetemi hallgatóként naponta összefutottunk a Hősök Kapuja melletti kollégium folyosóján. Azóta nem sokat találkoztunk, de a szintén Békéscsabán élő dr. Domokos Tamástól, vásárhelyi iskolatársamtól és barátomtól tudtam meg, hogy Igor már régóta foglalkozik táj- és portréfotózással, és városunkban is bemutatkozik. Internetről ismertem meg munkáit, amelyek teljesen megbabonáztak. Így született meg e rövid írásom róla.

GRIN IGOR 1943-ban született Zágrábban. Szüleivel 1951-ben Mosonmagyaróváron telepedett le. Itt töltötte gyermek- és ifjúkorát. Korán indítást kapott a fotózáshoz. Mosonvár utcai házukban lakott Kiss Ödön zeneszerző-művész tanár is, akinek fotólaboratóriumában hívta elő első képeit.

A profi fotóssá válásáig még eltelt jó néhány év. Elvégezte a szegedi József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának tanárszakát. Az egyetem elvégzése után néprajzisként kezdett dolgozni. Ilyen minőségben került a Békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumba. Időközben Szegeden

doktori, Debrecenben PhD fokozatot szerzett a népköltészet témakörében. A paraszti lét kulturális javai és tárgyi rekvizitumai rögzítésére mindennapos társává vált a fényképezőgép. A múzeum néprajzi osztályán fotólaboratóriumot is vezetett. Itt került kapcsolatba a fiatal Váradi Zoltán fotóművésszel, akinek munkássága nagy hatással volt rá. 1980-tól a néprajzi osztály vezetőjeként, később megyei múzeumigazgatóként működött. A múzeumban több neves fotóművész (Berekméri Zoltán, Kunkovác László, Váradi Zoltán) kiállítását is fogadta és támogatta.

Munkásságának elismeréseként a Békéscsabai Művészeti Társaság felvette tagjai sorába, és 2008-ban megkapta a társaság szakmai díját. Ugyanez év óta tagja a Békéscsabán működő Márvány Fotóműhely alkotói körének. Műveiről Banner Zoltán művészettörténész (2007) és Martin Gábor fotóművész írt szakmai méltatást a *Bárka* című folyóiratban.

Engedtessek meg egy festéssel kapcsolatos párhuzam. Én a szobrászkodás mellett tájfestéssel is foglalkozom. Tájképeimen főleg a mártélyi Tisza-part jelenik meg legtöbbször. A táj- és portréfotózás és a tájfestés rokon ágai a művészetnek, de közös gyökerük van: a természet szépségeinek megragadása és megörökítése. Amikor a 19. századi barbizoni festők kimentek a szabad természetbe, melyet előtört a fény, megszületett a plein air festészet. A francia impresszionisták tájképein jelent meg először a vibráló fényözön, az áttetsző levegő, amely forradalmasította a tájfestést. Valami hasonló érzés keríthette hatalmába Grin Igor is, aki felfedezte a természet szépségeit, fotóin rögzíti a táj különböző hangulatait. A ködös, párás hajnali levegőtől a szikrázó napsütésig, a vízben tükröződő fákig, széles skálán örökíti meg azokat az utolérhetetlen pillanatokat, amelyek elfogják az embert, ha szembe találkozik a természet megrendítő szépségeivel.

A festők hosszú órák munkájával érzékeltek azt, amit az objektív egy pillanat alatt rögzít. De mint Grin Igor mondja, szereti körbejárni a témát. Több felvételt is készít egy-egy részletről, amelyből kiválasztja azt, amelyik a legjobban kifejezi, amit látni akar.

Martin Gábor szavaival élve a „festőiesség és az új tárgyiasság asszimilációja, öszeolvadása figyelhető meg képein, s úgy hogy mindezt... teljesen elszakadva teszi a 20. századi elődöktől! Nagyon mai módon értelmez, ábrázol, alkalmaz technikát! Ösztönös alkotó, akit egy belső irányító segít abban, hogy megtalálja azt a határt, ami a harmónia és az érzélgősség között húzódik. Az elmúlt években készített fotográfiáiból egyfajta állhatatos következetesség állapítható meg. A tájképein tapintható feszültség, vibrálás harmóniába rendeződik, amelyből összeáll stílusa. Legújabb képein kompozíció még letisztultabbá válását figyelhetjük meg. Ugye ismerjük a gondolatot: A legvégső kifinomultság: az egyszerűség!”

Befejezésül álljanak itt magának a művésznek a gondolatai: „Felettebb megtisztelő és erőt adó körülmény, hogy fotográfusi munkám nem maradt észrevétlen, s hogy mind a szakma, mind a közönség pozitív módon viszonyul képeimhez, kiállításaimhoz... Eddigi munkám során figyelmem a városkörnyék természeti értékeire összpontosult. Ennek köszönhetően a Körös-tájról több száz, kiállításra előkészített, az itteni kevésbé ismert, jellegzetesen alföldi tájképi szépségekre figyelmező színes képet alkottam. A fentiekben túlmenően megkerülhetetlenül releváns témának tekintem az itt élő emberek életének rögzítését, a szűkebb, békési pátria mindennapjainak nyomon követését.”

Ma már szabadfoglalkozású nyugdíjas, minden felszabaduló alkotói energiáját a táj- és portréfotó területén használja. Kedvenc témája a Körösök vidéke: erdők, ligetek, vízpartok. Örömmel dolgozott Békés megye számos élőhelyén, a Balaton mindkét partján, a Szigetközben, Zalában, de megfordult a Duna-Dráva Nemzeti Parkban, továbbá Szabadkígyós, Dég, Szarvas, Keszthely kastélyparkjaiban is. Fotográfusi munkálkodásának eredményeit egy sor kiállítás bonyolítja. Itthon és külföldön mintegy negyven egyéni kiállítást rendezett. Számos kollektív tárlaton vett részt, így: Battonyán, Békéscsabán, Pécsen, Mosonmagyaróváron, Békésen, Gyulán, Orosházán, Aradon, Nagyszalontán és Tarnowskie Góryban.

Vásárhelyi kiállítása június 6-tól tekinthető meg.

Kruzslíc István Gábor

GRIN IGOR: KÁRPÁTI TÁJ

GRIN IGOR: A FEKETE-KÖRÖS LÁTKÉPE